T. C.
D A N I Ş T A Y
Beşinci Daire
Esas No: 1988/3400
Karar No: 1991/178

**Özeti:** Davacının yürütmenin durdurulması kararı üzerine göreve başlatıldıktan üç gün sonra bu görevden alınmasının yürütmenin durdurulması kararını etkisiz bırakma amacını taşıyan, Anayasanın ve 2577 sayılı Yasanın sözüne ve özüne aykırı bir uygulama olduğu Hk.

**Davacı** : .....

**Davalı** : Kültür Bakanlığı

**Davanın Özeti:** Davacının Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğünden alınarak ..... İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne atanmasına ilişkin 8.12.1988 günlü, 88/35247 sayılı müşterek kararname ile yerine Bakanlık Müşaviri Abdullah Altan Akat'ın atanmasına ilişkin 8.12.1988 günlü, 88/35248 sayılı müşterek kararnamenin dilekçede öne sürülen nedenlerle iptali istenilmektedir.

**Savunmanın Özeti :** Davacı, 1/8 oranında maaş kesimi cezası alması nedeniyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 132. maddesinde öngörülen genel müdürlüğe atanma koşulunu kaybettiğinden bu görevden alınarak 657 sayılı Kanunun 76. maddesi uyarınca başka bir göreve nakledilmesinde ve yerine bir başkasının atanmasında kamu yararı ile hizmet gereklerine aykırılık bulunmadığı, bu sebeple davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

**Danıştay Tetkik Hakimi:** Metin Yüksel

**Danıştay Savcısı :** Sevil Engin

**Düşüncesi** : Davacı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ..... Genel Müdürlüğü görevinden alınarak ..... Kültür ve Turizm Müdürlüğüne atanmasına ve yerine yapılan atamaya ilişkin müşterek kararnamelerin iptalini istemektedir.

657 sayılı Yasanın 76. maddesinde, kurumlara görev ve ünvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleri ile memurları



Scanned by CamScanner

bulundukları kadro derecelerine eşit veya 68. maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilme hususurda takdir yetkisi verilmiş ise de, bu yetkinin mutlak ve sınırsız olmayıp, yargı denetimine tabi olacağı kuşkusuzdur.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacının 5.4.1988 günlü müşterek kararname ile genel müdürlük görevinden alınarak Bakanlık müşavirliğine atandığı, bu işlemin iptali isteğiyle açtığı davada Danıştay 5. Dairesince verilen yürütmenin durdurulması kararı üzerine eski görevine iade edildiği, ancak çok kısa bir süre sonra dava konusu işlemde bu kez ..... İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne atandığı anlaşılmaktadır.

Davalı idarece, naklen atamalarda idarelerin takdir yetkisi bulunduğundan ve davacının 25.11.1988 günlü işlemle 1/8 oranında aylıktan kesme cezası ile tecziye edildiğinden bahisle dava konusu işlemin tesis edildiği ileri sürülmekte ise de, adı geçenin açmış olduğu dava sonucunda aylıktan kesme cezasının Ankara 3. İdare Mahkemesince verilen 17.2.1989 günlü 89/163 sayılı kararla iptal edildiği anlaşıldığı gibi, davalı idarece yürütmenin durdurulması kararı üzerine eski görevine atanan davacının üç gün sonra yeniden görevden alınmasını gerektirecek haklı bir nedende gösterilememektedir.

Açıklanan nedenlerle kamu yararı ve hizmet gerekleri yönünden hukuken geçerli nedenlere dayanmadan tesis edildiği anlaşılan dava konusu işlemlerin iptali gerektiği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Beşinci Dairesince işin gereği düşünüldü:

Dava, Kültür Bakanlığı ..... Genel Müdürü olan davacının bu görevden alınarak ..... İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne atanmasına ilişkin 8.12.1988 günlü, 88/35247 sayılı müşterek kararname ile yerine Abdullah Altan Akat'ın atanmasına ilişkin 8.12.1988 günlü, 88/35248 sayılı müşterek kararnamenin iptali istemiyle açılmıştır. Davacı, daha önce de genel müdürlük görevinden alındığını, bu işlem hakkında Danıştay 5. Dairesince verilen yürütmenin durdurulması kararı uygulanarak görevine iadesinden 3 gün sonra yeniden bu görevden alınmasının ortada yeni bir sebep bulunmaması sebebiyle hukuka aykırı olduğunu öne sürmekte ve dava konusu işlemlerin iptalini istemektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 76. maddesinde; kurumların görev ve ünvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları bulundukları kadro derecelerine eşit veya 68. maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadrolara naklen atayabilecekleri hükme bağlanmak suretiyle idarelere personelin ataması konusunda takdir hakkı tanınmış ise de; bu yetkinin mutlak olmayıp kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlı bulunduğu yargısal içtihatlarla da kabul edilmiş bulunmaktadır.

Olayda, Kültür Bakanlığı ..... Genel Müdürü olan davacının 5.4.1988 günlü, 88/34526 sayılı müşterek kararnameyle bu görevden



Scanned by CamScanner

alınarak Bakanlık müşavirliğine atandığı, anılan kararnamenin iptali istemiyle açılan ve Dairemizin 1988/1860 esas sayısına kayıtlı bulunan davada 15.9.1988 tarihinde oybirliği ile yürütmenin durdurulmasına karar verilerek bu kararın 5.10.1988 de davalıya, 6.10.1988'de davacıya tebliğ edildiği, Bakanlığın 7.11.1988 günlü dilekçeyle yürütmenin durdurulması kararının kaldırılmasını istemesi üzerine konu yeniden incelenerek Dairemizin 24.11.1988 günlü kararıyla bu istemin oybirliği ile reddedildiği ve bu yoldaki kararın davalıya 8.12.1988 tarihinde tebliğ edildiği, bundan sonra 2.12.1988 günlü imzaları tamamlanan ve 9.12.1988 günlü, 20014 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 88/35246 sayılı müşterek kararnameyle eski görevine atanan davacının aradan 3 gün geçtikten sonra 8.12.1988 günlü imzaları tamamlanan ve 12.12.1988 günlü, 20017 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 88/35247 ve 88/35248 sayılı kararnamelerin ilkiyle bu görevden alınarak ..... Kültür ve Turizm Müdürlüğüne atamasının yapıldığı, ikinci kararnamenin ise Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğüne Bakanlık Müşaviri Altan Akat'ın atanmasına ilişkin olduğu dava dosyası ile E:1988/1860 sayılı dosya içindeki belgelerin incelenmesinden anlaşılmıştır.

Anayasanın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyetinin Hukuk Devleti olduğu vurgulanmakta ve 138. maddesinin son fıkrasında "yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiç bir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez" yolunda açık, kesin ve buyurucu bir kurala yer verilmektedir.

Anayasanın 138. maddesinde yasama ve yürütme organları ile idarenin yargı kararının gereğine göre işlem veya eylem tesis etmek zorunda olduğu hükme bağlandığı gibi 2577 sayılı Yasanın 28. maddesinin 1. fıkrasının birinci tümcesi de "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, en geç altmış gün içinde işlem tesis etmeye ve eylemde bulunmaya mecburdur." şeklindeki kuralıyla Anayasanın 2. maddesinde yer alan "Hukuk Devleti" ilkesine uygun bir düzenleme getirmektedir. Sözkonusu ilke karşısında, idarenin maddi ve hukuki koşullara göre uygulanabilir nitelikte olan bir yargı kararını "aynen" ve "gecikmeksizin" uygulamaktan başka bir seçeneği bulunmamaktadır.

Davacının, yürütmenin durdurulmasına ilişkin 15.9.1988 günlü, E:1988-1860 sayılı karar üzerine 9.12.1988 günü eski görevine atanmasından üç gün sonra 12.12.1988 günlü Resmi Gazete'de yayımlanan 88/35247 sayılı müşterek kararname ile bu görevden tekrar alınmasına hiç bir haklı neden gösterilmediği gibi biçimsel nitelikli bu uygulamanın 15.9.1988 günlü yürütmenin durdurulması kararını etkisiz bırakma amacını taşıdığı ve dolayısıyla Anayasanın ve 2577 sayılı Yasanın özüne ve sözüne aykırı olduğu açıktır.

Her ne kadar davalı idare; davacının 1/8 oranında maaş kesimi cezası alması nedeniyle 657 sayılı Kanunun 132. maddesinde öngörülen genel müdürlüğe atanma koşulunu kaybettiğini, bu sebeple bu görevden alınmasına ve başka yere atanmasına ilişkin işlemin yasal olduğunu savunmakta ise de; anılan disiplin cezasının iptaline ilişkin olarak Ankara 3. İdare Mahkemesince verilen 17.2.1989 günlü, E:1988-1667, K:1989/163 sayılı kararı Danıştay 10. Dairesinin 12.11.1990 günlü, E:1989-1717, K:1990-2544 sayılı kararı ile davalı idarenin temyiz



Scanned by CamScanner

istemi reddedilerek, sonucu itibariyle onanmış bulunduğundan davacının genel müdürlüğe atama koşulunu kaybettiği yolundaki iddiada hukuki isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davacının Kültür Bakanlığı ..... Genel Müdürlüğü görevinden alınarak ..... Kültür ve Turizm Müdürlüğüne atanmasına ilişkin 8.12.1988 günlü, 88/35248 sayılı müşterek kararname ile ..... Genel Müdürlüğü görevine Bakanlık Müşaviri Abdullah Altan Akat'ın atanmasına ilişkin 8.12.1988 günlü, 88/35248 sayılı müşterek kararnamenin iptaline, 12.2.1991 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Scanned by CamScanner